

Wopera Zsuzsa az M1 Ma reggel című műsorában – 2016. szeptember 14.

Mv: Elkészült az új polgári perrendtartás tervezete. Ez egy keretrendszer tulajdonképpen, amely szerint bonyolítják a jogi eljárásokat, a pereket is, meg a nem pereket is. Főleg a bírók és az ügyvédek olvassák, egy nagyon nehezen emészthető jogszabály tele határidőkkel, fogalmakkal. Meg jó hosszú is. Erről beszélget Anikó a következő percekben. Igen. De nagyon fontos, mert mindenféle szabályozva... Nem lesz időnk felsorolni mindet, de igyekszünk érthetővé tenni a legfontosabb elemeit Wopera Zsuzsával. Üdvözlöm önt, aki miniszteri biztos.

Wopera Zsuzsa: Jó reggelt kívánok!

Mv: És akkor kezdjük is azzal, hogy miért volt szükség a változtatásokra.

Wopera Zsuzsa: Elsősorban azért kellett megújítani a polgári eljárásoknak a szabályait, merthogy 1952-ben készült és '53-ban hatályba lépett polgári perrendtartás szabályozza ma is a magánjogi jogvitákat. És hát ehhez nem kell hosszú indokolás, hogy érhető legyen, hogy egy hatvan éve hatályba lépett és azóta folyamatosan toldozott-foldozott, a rendszerváltást követően több mint százszor módosított jogszabály már olyan komoly koherenciazavarokkal rendelkezik, ami nem képes arra, hogy a modern magánjogi jogvitákat hatékonyan tudja rendezni. Ezért már a hetven és nyolcvanas években is több próbálkozás volt, több kodifikációs kísérlet volt. És ezért most nagyon nagy öröm, azt hiszem, hogy valamennyi kodifikációban részt vevő kolléga nevében mondhatom, hogy egy hároméves nagyon intenzív, nagyon aktív törvényelőkészítő munka után, amiben a minisztérium munkatársain kívül számos külsős munkabizottság több száz kiváló kolléga vett részt, végre eljutottunk abba a fázisba, hogy tegnap Trócsányi miniszter úr a parlamentben elmondhatta az expozéját és megkezdődött ennek a polgári perrendtartásról szóló törvénynek az általános vitája. Tehát ez, azt gondolom, hogy valamennyiünk számára öröm. És bízni tudok abban, hogy azok a módosítások, azok az újítások, amelyeknek a mentén mi kidolgoztuk ezeket a szabályokat, meghallgatva nagyon sok külsős véleményt, beépítve rengeteg kodifikációs javaslatot, ez valóban alkalmas lesz arra, hogy a 2018. január 1-je után indult ügyekben tényleg egy olyan keretrendszert biztosítson, ami az anyagi jogok hatékony érvényre jutását tudja garantálni.

Mv: Igazából technikai változásokról van szó, tehát magyarul újra kell tanulniuk innentől kezdve ezt a részt az ügyvédeknek, jogászoknak, bíróknak, vagy vannak lényegi változások, amelyek minket érintenek? És hogyha igen, akkor kérem, mondjon egy-két példát.

Wopera Zsuzsa: Nagyon sok érdemi változás van, de természetesen azoknak a jogász kollégáknak, tehát a jogalkalmazóknak is, nem beszélve a joghallgatókat is újra kell majd tanulniuk ezeket a szabályokat. Ami olyan jellegű, hogy az állampolgárok jogérvényesítését közvetlenül befolyásolná, az például az, hogyha a félnek nincsen jogi képviselője, tehát jogi képviselő nélkül jár el, akkor az ő jogérvényesítését úgy, mint most a fizetési meghagyásos eljárásban, ami a közjegyzők előtt folyik, formanyomtatványok fogják segíteni. Tehát azokban a járásbírók előtti jogvitákban, ahol az alacsonyabb pertárgyi értékű, egyszerűbb ügyek bonyolódnak, és a félnek nem lesz jogi képviselője, formanyomtatványon kell előterjesztenie. Ez egy nagyon nagy segítség. Nemcsak a keresetlevelet, hanem az ellenkérelmet is. Tehát ez közvetlenül egy ilyen jellegű segítség. Aztán a jogi képviselővel eljáró felek esetében is az új törvény jóval pontosabban meghatározza, hogy egy-egy beadványnak milyen legyen a tartalma. Legalábbis a legfontosabb beadványoknak. És ez azt fogja eredményezni, hogy jóval célirányosabb, jóval koncentráltabbra próbáljuk az eljárási szabályokat igazítani. És maga az osztott perszerkezet, maga az az új struktúra, amelyet a törvény

bevezet, sem engedi úgy szabadjára az eljárásnak a folyását, mint most ez az egységes perszerkezet, ahogy bonyolódnak '53-tól ezek a perek.

Mv: No, mit jelent ez az osztott perszerkezet a gyakorlatban?

Wopera Zsuzsa: Az osztott perszerkezet az azt jelenti, hogy az eljárásnak, az elsőfokú eljárásnak a menetét mind időben, mind funkciójában két részre tagoljuk. Az első rész az úgynevezett perelőkészítő szak, amit a történelmi hagyományok miatt perfelvételi szaknak nevezünk, és ebben a perfelvételi szakban kell a feleknek megtenni az állításaikat, a jogállításaikat, az azt megalapozó tényállításaikat, főszabály szerint itt kell a bizonyítási indítványokat és ez az előkészítő szak egy ponton lezárul, amikor már új állításokat nem lehet behozni ebbe a rendszerbe. És miután ez lezárult, természetesen közben lesz egy perfelvételi tárgyalás, azt követően fog lezárulni, és miután ez lezárul, utána következik egy célirányos bizonyítás a perfelvételi szakban rögzült állítások után. Tehát nem folyhat össze ez a kettő és nem következhet be az, ami ma tulajdonképpen bekövetkezhet, hogy a tárgyalás befejezése előtt a felperes megváltoztatja a keresetét és elindul egy teljesen új irányú bizonyítás, jelentősen elhúzva ezzel a pert. Tehát ennek megpróbálunk gátat szabni.

Mv: Civilként ez úgy tűnik, mintha még egy lépcső lenne igazából beépítve. Ez azt jelenti, hogy hosszabbak lesznek a perek, vagy innenől kezdve pont, hogy pörgősebbek lesznek, merthogy utólag akkor már egyik lépcsőről a másikra nem ugrálnak?

Wopera Zsuzsa: Ez azt jelenti, hogy pörgősebbek lesznek. Tehát sokkal feszesebb lesz, és az előkészítő szak, tehát más lesz a funkciója. Tehát most nincs ilyen elhatárolt funkciója ennek az egységes eljárásnak, hanem ott tulajdonképpen egy bizonyítási indítványt akár mondom, a tárgyalásnak a berekesztése előtt is előterjeszthet a fél. Most egyértelműen meglesz, hogy az egyik funkció az az állítási funkciója az egyik szakasznak. A másiknak pedig a bizonyítás. És lehet, hogy az előkészítő szakasz az hosszabb lesz, mert már perfelvételi tárgyalás, ahol az előkészítésnek az érdeme fog zajlani, egy jóval előkészítettebb fázisban kerül sor, mint most az első tárgyalásra. Én inkább azt mondanám, hogy máshova kerülnek a hangsúlyok az eljárásban, de mindenképpen az a cél, hogy egy rövidebb, feszesebb és jóval koncentráltabb per menetrend és eljárás álljon rendelkezésre.

Mv: Nagyon röviden, egy mondatban, foglalkoznak a jogsértő bizonyíték kérdésével is. Ez mit jelent?

Wopera Zsuzsa: Igen. A jogsértő bizonyítékok kérdése ez egy nem új keletű probléma. Ez azt jelenti, hogyha a fél egy olyan bizonyítékot akar behozni az állításának a bizonyítására, egy titokban készült kép- vagy hangfelvételt, akkor ez eddig is lehetőség volt, vagy eddig is éltek ezzel a lehetőséggel a felek, de nem volt jogi szabályozás, hogy ez milyen keretek között lehetséges, hogy milyen keretek között tiltott. Az új polgári perrendtartási törvény megpróbálja ezt megfelelően szabályozni. Főszabály szerint felállít egy tilalmat, de ugyanakkor bizonyos esetekben, hogyha mondjuk ezt a jogsértő bizonyítékot, amivel a fél az állítását esetlegesen egyedül alá tudja támasztani, tehát még nincs más, egy tanúvallomás, akkor ezt mérlegelési jogkörben beengedi, tehát a bíró mérlegelésére bízva beengedi az eljárásba, ami persze nem fogja mentesíteni az ezt felhasználó felet az adott esetben büntető vagy más polgári jogi következmények alól, viselése alól.

Mv: Köszönöm, hogy elmagyarázta az eddigieket.

Wopera Zsuzsa: Nagyon-nagyon szívesen. Köszönöm.

